

א וועכנטליכע בלעטל ארויס געגעבן דורך בני אמונים

וכל מאמינים

פרשת מקץ

פערל ווערטער איבער אמן און תפילה אין די פרשה

מאוצרות אמונים

ווען קען א תפילה ראטעווען פון די פיינט

"וַיִּקַּח מִמֶּנֶם אֶת שְׁמֵעוֹן וַיֹּאמֶר אֹתוֹ לְעִנְיָהֶם" (מב כד)

א אינטערסאנטער שילדערונג פון וואס עס האט זיך אפגעשפילט אין די צייט טרעפן מיר אין מדרש אין אונזער פרשה (ל'ק"ש סוף רמז קמח):

"יוסף האט געשיקט זאגן פאר פרעה: שיק זיבעציג שטארקע מענטשן, ווייל איך האב דא מענטשן וואס איך וויל זיי ארעסטירן. ווען זיי זענען געקומען האט ער זיי געזאגט: נעמט די קייטלעך און לייגט עס ארויף אויף די האלדז פון... ווען זיי האבן זיך דערנענטערט צו שמעון האט ער אויפגעהויבן זיין שטימע אויף זיי און אלע זענען אראפ געפאלן און זייערע ציינער זענען צובראכן געווארן. מנשה איז געשטאנען נעבן זיין פאטער, האט ער אים געזאגט: נעם די קייט און לייג עס אויף זיין האלדז, האט ער גענומען די קייט און אים געגעבן איין קלאפ און עס אויף אים ארויף געלייגט. האט שמעון געזאגט: די קלאפ איז פון איינעם פון אונזער הויזגעזונד!"

א אונזערליכער רמז אויף די קומענדיגע דורות האט פון דעם מדרש ארויס געלערנט רבי יוסף פאצאנאווסקי:

די אידן זענען צוגעלעכנט ווי איין שעפעסלע צווישן זיבעציג וועלכע וואס זענען שטענדיג גרייט איר צו פארציקן, אבער מיר האבן א הבטחה "בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות - אין ה'ידים ידי עשו" (ב"ר סה כ), ווען מיר דאווענען צום אויבערשטן ער זאל אונז ראטעווען פון זייערע הענט, קענען מיר זיי געווינען מיט איין קלאפ (אזוי ווי שמעון וואס האט געווינען די זיבעציג גיבורים פון פרעה מיט דעם וואס ער האט אויפגעהויבן זיין שטימע, דאס איז א רמז אויף תפילה).

דאס אלעס איז נאר ווען די צרה קומט פון די פעלקער, אבער ווען עס קומט חלילה פון אונזערע מענטשן, דארפן מיר זייער ציטערן פון דעם (אזוי ווי מנשה וואס האט זיך געשטארקט אויף שמעון מיט איין קלאפ), און עס שטייט שוין אין פסוק (ישעיה מט ז): "מִהֶרְסֶהָ וּמִחֲרִיבָהּ מִמֶּנּוּ יֵצֵאוּ".

פרדס יוסף

די תשובה פון די ברודער - א קל וחומר פון יוסף

"וַיַּעֲשׂוּ כָל... וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אָבֶל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ" (מב כ-כא)

אויף וואס דערציילט די תורה: "וַיַּעֲשׂוּ כָל?"

בדרך צחות טייטש רבנו אברהם סבע:

ווען די ברודער האבן געהערט פון יוסף ווי ער זאגט צו זיי (לעיל פס' יח): "זאת עֲשׂוֹ וְחִי אֶת הָאֱלֹקִים אֲנִי יֹדָא", האבן זיי באמערקט אז ער טוישט זיין סארט אויפפירונג צו זיי און הייבט אן רעדן צו זיי רואג, האבן זיי געמאכט ביי זיך א קל וחומר: אויב איינער וואס ער שטאמט נישט פון דאס אידישע פאלק איז מסוגל תשובה טוהן און חרטה האבן אויף זיינע מעשים, איז דאך זיכער אז מיר דארפן אזוי טוהן... נאכן אנקומען צו די באשלוס, דערציילט די תורה: "וַיַּעֲשׂוּ כָל" און באלד: "וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אָבֶל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ". "צדור המור"

געהאט חרטה געפיהלן אויפן פארקויפן יוסף, און זיי האבן אפגעמאכט ביי זיך צו טוהן דאס מערסטע כדי אים צוריק ברענגען צו זיין פאטער, און ווייל זיי האבן באשלאסן צו לעבן מיט אים מיט א ברודערשאפט, רופט זיי די תורה אן 'אחי יוסף'. צוליב דעם זענען אראפ קיין מצרים צעהן ברודער, ווייל זיי האבן איינגעקענט אין דעם שטארקן כח פון תפילה בציבור, און זיי האבן געוואלט דאווענען מיט א מנין זיי זאלן אים טרעפן אין מצרים.

לייגט צו רבי ישראל מאדזשיצער אז די ווערטער פונעם רבנו בחי איז טאקע מדויק אין דעם וואס די תורה כאפט דא אן דאס לשון 'ורדו', ווייל ביי תפילה בציבור טרעפן מיר דעם לשון אז דער שליח ציבור איז 'יורד' לפני התיבה (ראה ברכות טו אעוד), און דא איז אויך דא א רמז אויף די שפעטערדיגע דורות, אז ביי אלע ענינים פון פרנסה, צ.ב.ש. 'לשפר בך', איז דער עיקר השתדלות - דאווענען (קידושין פב א), און איבערהויפט בציבור, אזוי ווי חז"ל זאגן (ברכות ח א): "אומית עת רצון - בשעה שהציבור מתפללין".

דברי ישראל

אמן - איז דער שליסל פון שפע

"וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ הוּא הַמְּשִׁיב לְכָל עֵם הָאָרֶץ" (מב ו)

די ראשי תיבות פון: "וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ" זענען גרימטריה 'אמן', מרמז זיין אז ענטפערן אמן "הוא המשביד לכל עם הארץ" - אזוי ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש (ויל רפא כ): "ווען די אידן ענטפערן אמן מיט כוונה אויף דער וועלט, וויפיל טויערן פון ברכה ווערן געעפנט אויבן, וויפיל גוטס קוועלט אין אלע וועלט...".

מאמר מרדכי חנוכה

די ריכטיגע כוונה זאגנדיג 'חי פרעה'

"בְּזֹאת תִּבְחָנוּ חֵי פְרִיעָה... וְאֵם לֹא חֵי פְרִיעָה כִּי מְרָגְלִים אֲתֵם" (מב טו-טז)

רבי חיים וואלאזשינער האט זיך געוואונדערט:

סײַ בײַ די ענדע פון די ברכה 'ברוך שאמר' און סײַ בײַ די ענדע פון די ברכה 'שתבח' ווערט השי"ת באטיטולט: "חֵי הַעוֹלָמִים", וואס דאס זאגט אונז אז דער אויבשטערע לעבט אויף אייביג, און דאס איז דאך נישט שייך ביי מענטשן, איז שווער וויאזוי האט יוסף זיך באנוצט מיט דעם אויסדרוק אויף פרעה?

האט ער ערקלערט: ווען יוסף האט געמוזט שווערן אויף פאלטש האט ער געזאגט דעם לשון: "חֵי פְרִיעָה", די צוהערהער האבן געמיינט אז ער דערמאנט פרעה ווייל ער רעכנט אים פאר א גאט, אבער יוסף אליין האט אהין געהאט דאס פארקערטע, אזוי ווי דער טיטול "חֵי" איז אינגאנצן נישט פאסיג צו זאגן אויף פרעה, אזוי אויך זיינע ווערטער: "כִּי מְרָגְלִים אֲתֵם" זענען אינגאנצן נישט ריכטיג.

באר חיים [פון הגר"ב ליפשיץ] על סידור התפילה, עמ' 82

'שעשה ניסים' אין א געציילטע זאך

"וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּרַךְ כְּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר כִּי אִין מִסְפָּר" (מא מט)

טייטש רבי פנחס הלוי הורוויץ דער רב פון פראנקפורט דמיין: דוקא ווייל: "כִּי חָדַל לְסַפֵּר" די תבואה, איז עס פארמערט געווארן אזוי ווייט אז "כִּי אִין מִסְפָּר". ווייל די חז"ל זאגן (תענית ח ב): "אין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין", און אויך דא איז נישט געווען קיין ברכה אין די תבואה ביז מ'האט אויפגעהערט צו ציילן.

מיט דעם יסוד ערקלערט דער פראנקפורטער רב די קשיא וואס איז פון זיך אליין שווער אין די גמרא (שבת כג א) וואס רעדט איבער די הלכות חנוכה:

איז די גמרא ווערט דארט ערקלערט אז אין דעם ערשטן טאג פון חנוכה זאגט מען דריי ברכות (להדליק, 'שעשה ניסים' און 'שהחיינו'), און אין די אנדערע טעג זאגט מען נישט די ברכה 'שהחיינו'. פרעגט די גמרא: פארוואס זאל מען נישט פארזייניגערן די אנדערע טעג די ברכה 'שעשה ניסים'? ענטפערט די גמרא: "א נס - איז יעדן טאג געווען". לכאורה דארף מען פארשטיין וויאזוי האט די גמרא פארשטאנען ביי די קשיא אז מ'זאל זאגן א ברכה אויף די נס נאר דעם ערשטן טאג, אדרבה, לויט די באקאנטע קשיא פונעם 'בית יוסף' האט אין דעם ערשטן טאג אינגאנצן נישט אויסגעפילט א נס, ווייל דער שטן וואס איז געווען אין דעם קריגל איז געווען גענוג אויף דעם ערשטן טאג?

און אויך לויט דעם תירוצ פונעם ט"ז (שם ס"א) אז אין דעם ערשטן טאג איז געווען א נס, ווייל דער שטן וואס איז געווען אין דעם קריגל איז געווען פונקט אויף איין טאג, און כדי די ברכה זאל קענען אין דעם אריינקומען אויף די קומענדיגע טעג, האט געמוזט איבערבלייבן אביסל שטן אין דעם קריגל אויף דעם צווייטן טאג, ווייל א ברכה איז נישט חל אין א ליידיגע כלי (וזהו לך פה א), פון דעסוועגן איז זיכער אז אין דעם ערשטן טאג איז נישט געווען קיין נס מער ווי די אנדערע טעג?

אבער, לויט דעם אויבנדערמאנטן יסוד קען מען פארענטפערן לויט דעם גאנג פון דער ט"ז, אז אין דעם ערשטן טאג איז געווען א ברכה אין דעם שטן כאטש עס איז געווען מיט א פונקטליכע מאס. אנדערשט פון די אנדערע טעג וואס מ'האט נישט געוואוסט וויפיל איז געבליבן אין דעם קריגל פון דעם פריערדיגן טאג, האט מען דעם ערשטן טאג געוואוסט אז עס איז דא פונקט פאר איין טאג, איז דעם ערשטן טאג געווען א ספעציעלע נס אז ס'איז אריינגעקומען די ברכה כאטש מ'האט געוואוסט איר מאס.

פנים יפות

די ברודער פון יוסף האבן געדאוונט מיט א מנין

"וַיִּרְדּוּ אֲחֵי יוֹסֵף עִשְׂרֵה לְשָׁבָר בְּרַךְ מִמְצָרַיִם" (מב ג)

פארוואס ווערן זיי דא אנגערופן 'אֲחֵי יוֹסֵף' און נישט 'בני יעקב'?

ערקלערט דער רבינו בחי:

ווען די ברודער זענען אראפ קיין מצרים האבן זיי אין הארץ

להשכיחם אמונתך

די ערשטע זאך וואס די יוונים האבן געטוהן כדי 'להשכיחם תורתך' איז געווען צו פארמיידן די אידן פון צו דאווענען ווי עס דארף צו זיין, ווייל אויב די תפילה איז נישט ווי עס דארף צו זיין נישט לערנען תורה, ווייל נאר דורך דאווענען ווי עס דארף צו זיין קען מען ווערן א בן תורה, אבער אויב דאס דאווענען איז נישט ווי עס דארף צו זיין, און אפילו אויב מ'האט פארפאסט נאר איין אמן, שטערט עס שוין צו קענען לערנען תורה.

שפע חיים רעוא דרעוין ח"א פרשת תולדות מאמר ב אות ה

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

דער מקור פון דער לויב

כאטש וואס אין פרשת ואתחנן (דברים ו ה) שטייט דער פסוק 'שמע ישראל' נאנט צו די פרשה פון 'ואהבת', פירן מיר זיך צו מפתח זיין צווישן זיי מיטן זאגן "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד".

דער מקור פון דעם איז אין די גמרא (פסחים ו א): "רבי שמעון בן לקיש זאגט, יעקב אבינו האט געוואלט אויסזאגן פאר זיינע זון זמן פון די גאולה אבער די שכינה איז נסתלק געווארן פון אים. האט ער געזאגט: אפשר איז חס ושלום פארהאן א פעלער ביי מיינע קינדער, אזוי ווי אברהם וואס האט געזאגט: 'שמע ישראל' און מיינ פאטער יצחק וואס פון אים איז ארויסגעקומען עשו? האבן זיינע זון אים געזאגט: 'שמע ישראל' האט אלוקניט 'אחד' - אזוי ווי ביי דיר אין הארץ איז נישט פארהאן נאר איין באשעפער, אזוי אויך אין אונזערע לערער און נישט פארהאן נאר איין באשעפער. האט יעקב אבינו באלד געזאגט: 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'."

דער רמב"ם (קריאת שמע א ד) ברענגט אראפ די גמרא, און פירט אויס: "דעריבער פירן זיך אלע אידן צו זאגן דער לויב וואס יעקב האט געליבט נאכן זאגן שמע ישראל."

זיין באדייט און דער טעם פון עס זאגן

דער 'בית יוסף' (תחילת סי' סו) שרייבט אז דער פסוק איז אריינגערעכנט אין דעם יחוד ה' וואס ווערט געזאגט אין קריאת שמע, וועגן דעם טאר מען נישט מפתח זיין צו פארשן דעם זאגן, ערקלערט הגר"א מעלצער, אז דאס איז ווי ענטפערן 'אמן' וואס גיט א שטארקייט אויפן קבלת עול מלכות שמים ביי קריאת שמע.

און מ'קען צויליגן, אין בית המקדש ווען מ'האט דערמאנט דעם שם המפורש האט מען געענטפערט 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' אנשטאט צו ענטפערן 'אמן' (יומא ל ב), און לויט וואס עס שטייט אין ביאור הגר"א (א"ח ד ז) אז נאר ביי קריאת שמע דארף מען איינזין האבן ביים דערמאנען דעם נאמען "ה'" אז דער אייבישטער איז 'אדון הכל הוה ויהי' אזוי ווי די כוונה פון די שם המפורש, נישט ווי ביי אנדערע ברכות וואס די כוונה איז נאר 'אדון הכל', וועגן דעם נאכן דערמאנען דעם אויבערשטן נאמען ביי קריאת שמע האט מען מתקן געווען צו זאגן 'ברוך שם' (תשובות והנהגות ח"ג סי' כו).

רבי פנחס קאריצער ערקלערט: ביי יעדע דבר שבקדושה דארף מען צאמסטעלן תורה שבכתב מיט תורה שבעל פה. וועגן דעם נאך וואס מיר זאגן די פרשיות פון די קרבנות, לייגט מען צו דעם פרק 'איהוה מקומו', ביי קטורת זאגן מיר די קאפילע פון קטורת אזוי ווי עס שטייט אין תורה, און מ'לייגט צו 'תנו רבנן'. אזוי אויך ביי קריאת שמע, נאכן זאגן 'שמע ישראל' זאגן מיר 'ברוך שם' וואס זיין מקור איז אין תורה שבעל פה (אמרי פנחס שבוועת).

די טעם פון עס זאגן שטיל

אין די פארזעצונג פון די גמרא דארטן ווערט געברענגט: "האבן די חכמים געטראכט: וויאזוי זאלן מיר טוהן? זאלן מיר יא זאגן? משה האט עס נישט געזאגט! זאלן מיר עס נישט זאגן? יעקב האט עס דאך יא געזאגט! האבן זיי מתקן געווען מ'זאל עס זאגן שטיל'."

נאך א טעם אויפן עס זאגן שטיל שטייט אין מדרש (דבר' ב לו): "ווען משה רבינו איז ארויף אין הימל האט ער געהערט ווי די מלאכי השרת זאגן פאר הקב"ה 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' און ער האט עס אראפ געברענגט פאר די אידן. פארוואס זאגן עס נישט די אידן הויך? זאגט רבי אסי: אזוי ווי איינער וואס האט גע'גנב'עט א צירונג פונעם קעניגליכן פאלאץ, און האט עס געגעבן פאר זיין פרוי, האט ער איר געזאגט: זי זאל זיך נישט באצייגן מיט דעם ברבים, נאר אין שטוב זאל זי עס אנטוהן. אבער יום כיפור וואס די אידן זענען ריין ווי די מלאכי השרת זאגן זיי עס הויך'."

און מ'קען דא אנצייכענען אז דער מדרש זאגט (ב"ר סה ז) אז ווען די אידן זאגן 'שמע ישראל'... זענען די מלאכים שטיל, און ווען זיי ענדיגן, זאגן די מלאכים: 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'."

עס איז באקאנט אז ווען רבי חיים בריסקער האט געליינט קריאת שמע אין זיין הויז, האט ער געזאגט 'ברוך שם הויך, ערקלערנדיג אז נאר ווען מ'זאגט עס מיט א מנין אזוי ווי יעדע 'דבר שבקדושה' האט עס א שייכות צו די מלאכים, אבער ווען מ'זאגט עס בחידות זענען די מלאכים נישט מקנא, און מ'קען עס יא זאגן הויך (הובא בתשובות והנהגות ח"ב סי' סו). און דער 'בן איש חי' (תורה לשמה סי' קצו) שרייבט אז ווען מ'זאגט עס נישט לויט דעם סדר פון קריאת שמע קען מען עס יא זאגן הויך, ווייל נאר ווען עס ווערט געזאגט מיט דעם סוד פון די יחוד פון קריאת שמע דארף מען עס זאגן שטיל'."

'ברוך שם' איז אזוי ווי 'יהא שמיה רבא'

אויף דעם מדרש וואס מיר האבן אנגעהויבן שטייט אין תרגום ירושלמי (בראשית מט א): "יעקב האט געענטפערט, יהא שמיה רבא מברך לעלמי עלמין". און דאס מיינט, אז דער לויב 'יהא שמיה רבא' וואס מיר זאגן ביי קדיש, איז דער טייטש אויף דעם שבת וואס יעקב האט געזאגט: 'ברוך שם...'. און מ'קען ערקלערן די שייכות צווישן זיי:

אין ספר 'כסף נבחר' (פר' ויחי) ערקלערט ער מיט דעם וואס מיר טרעפן אין גמרא (יומא ל א) אז אין בית המקדש האט מען נישט געענטפערט 'אמן' און 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. לויט דעם פארשטייט מען אז דאס בעהטן מיר ביי קדיש: אז השי"ת זאל אויפבויען די בית המקדש 'בענגלא ובזמן קריב' און דעמאלטס וועלן מיר זאגן 'אמן' אזוי ווי מ'האט געזאגט אין בית המקדש - "יהא שמיה רבא...". ד.מ. 'ברוך שם...'. מיט דעם פארשטייט מען אויך פארוואס זאגט מען קדיש אויף אראמיש, ווייל מ'דארף זאגן 'יהא שמיה רבא' הויך, און אן קיין תרגום קען מען עס נישט זאגן הויך (צוליב די סיבות וואס זענען פריער דערמאנט געווארן), וועגן דעם זאגן מיר עס הויך אויף א אראמיש.

דער גאון רבי יעקב קאמינעק' זצ"ל לייגט צו אז די ווערטער 'כבוד מלכותו' זאגט מען נישט ביי 'יהא שמיה רבא', ווייל דער לויב האט מען פארפאסט נאר נאכן חורבן בית המקדש, און דעמאלטס איז די כבוד פונעם אויבערשטן קעניגרייך נישט אנטפלעקט פאר אונז אזוי ווי אין די צייט פון דעם בית המקדש, וועגן דעם זאגט מען אויס די ווערטער (לקח טוב פר' האזינו).

און טאקע אזוי, עס איז באקאנט וואס דער גר"א זאגט אז אויף יעדע איינס פון די זעקס פלילג פון די מלאכים איז אויפגעשריבן איין ווארט פון 'ברוך שם', און ווען דער בית המקדש איז חרוב געווארן האט מען אוועק גענומען פון די מלאכים די צוויי מיטלסטע פלילג וואס אויף זיי איז געווען געשריבן 'כבוד מלכותו', און אויף דעם בעהטן מיר די מוסף פון יום טוב: "גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה (סידור הגר"א 'אנכי אליהו' מוסף ליל'ט).

און דער 'חידושי הרי"ם' זאגט אויך אז אויף דעם בעהטן שבת אינדערפרי: "וְיִחְיֶה לָן סְתֵרִיהָ דְאֵתְאָמַר בְּלִשְׁמִיא", ד.מ. אז דער אויבשטער זאל זיך שוין באווייזן צו אונז מיט זיין גאנצע פראכט און שיינקייט און דעמאלטס וועלן מיר שוין נישט דארפן זאגן 'ברוך שם' שטילער הייט (אמרי הרי"ם שבת).

דאס זאגן נאכן דערמאנען דעם שם שמים אומזיגס בטעות

מיר וועלן ענדיגן מיט די באקאנטע הלכה, אז ווער ס'האט געהאט א טעות און האט חלילה דערמאנט דעם אויבערשטן נאמען אומזיגס, דארף ער זאגן 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. די הלכה ווערט געפסקנט אין שולחן ערוך (א"ח ד ו) אז דער מקור איז אין ירושלמי (ברכות פ"ו ה"א): "דארף ער זאגן 'ברוך שם...' כדי נישט צו דערמאנען דעם שם שמים לבטלה'."

דא איז אויך דאס פלאץ צו ברענגען וואס דער 'אשל אברהם' פון בוטשאטש זאגט, אז ווער ס'האט א טעות געהאט און האט געזאגט א אמן ותומה א.ד.ג., זאל ער זאגן 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד', ווייל דער וואס ענטפערט א אמן לבטלה איז ווי איינער וואס זאגט א ברכה לבטלה (מילי דחסידיה' על ספר חסידים, מהר" פריעדמאן עמ' לב).

אמן מצילה נפשות

נאכגעלאזנקייט וואס איז דא פאר ענק, איז דערציילט געווארן דורך דער בעל המעשה, כ"ק הגאון הצדיק גאב"ד ליעזש אין לאנדאן שליט"א, און מיט זיין רשות איז עס פארציילט געווארן ברבים דורך דער באקאנטער משפיע, הגאון הצדיק רבי אברהם אלימלך בידערמאן שליט"א, אין זיין באנייטערטן און געשפאנטן רעדע ביי כינוס לצדיקים 'שחר אקדמ' וואס איז פארגעקומען סוף דעם לעצטן חודש תשרי פאר די דעלעגאטן פון 'בני אמונים' אין די שייכות.

אויב ווילן ענק הערן א געשיכטע פון א מעין 'תחיית המתים' וואס האט פאסירט אין זכות פון ענטפערן 'אמן', האט הגה"צ שליט"א אנגעהויבן זיין רעדע, "הערט זיך שטארק צו צו די וואונדערליכע ערציילונג וואס האט פאסירט נישט לאנג צוריק, דעם פריערדיגן י"ג אלול, אין די טאג פון די יארצייט פון הרב רבי חיים בן ציון מארמארשטיין זצ"ל, דער פאטער פון רבי יעקב דב שיהלחט"א, וואס על שמו ולזכרו האט זיך אנגעהויבן די 'תחיית המתים' פון ענטפערן אמן דורך די ארגאניזאציע 'בני אמונים'."

הגה"צ רבי 'יהושע זאב מייזליש שליט"א, דער יענערשער רבי און דער נשיא פון די מוסדות 'תורת חיים' אין לאנדאן אין פון די חשוב'דיקע יארן תלמידים פון כ"ק מרן האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר ז"ע, וואס זיינענדיג נאך אין די יונגע יארן האט ער זוכה געווען צו זיין פון די איינציגע וואס האבן באקומען א היתר הוראה פון זיין גרויסער רבי.

דאס הויז פון דער ליעזשער רבי וואס געפינט זיך אין די סטעמפארד היל געגנט אין לאנדאן, איז שוין יארן באקאנט פאר א תל תלפיות וואס טויזנטער אידן ווענדן זיך צו אים. אין זיינע געוואלדיגע מעשים טוהט דער רבי קאמפנירן די דיי זאלן פון דער וועלט: תורה, עבודה און מילות חסדים צוזאמען, און צו זיין הויז קומען אסאך ארמעלייט וואס געניסן פון זיין גוט'ס קייט מיט א ברייטע הארץ.

צווישן די אנדערע גוטע הנהגות פון די ליעזשער רביצין תלית"א איז זי שוין א לאנגע צייט מקפיד צו די ברכות השחר וואס זי זאגט זאל איינער צוהערן און זאל ענטפערן נאך זיי אמן. וועגן דעם ווארט זי יעדן אינדערפרי אויף אים הגה"צ שליט"א ביז ער וועט אהיים קומען פון שוהל, ערשט דעמאלטס זאגט זי פאר אים די ברכות און ער ענטפערט נאך זיי זאמן.

פאר ארום צוויי חודשים, מאנטאג אינדערפרי "יג אלול תשע"ג, איז די רביצין געווען פארפארגעט אין די קאך אנגענויט, נארהאפטעט עסן פאר די סאך געסט וואס האבן געדארפט קומען צו זיי יענעם טאג, און אין די זעלבע צייט האט זי געווארט אויף איר גרויסן מאן ער זאל אהיים קומען פון שוהל כדי זי זאל קענען זאגן פאר אים די ברכות השחר.

יענעם טאג איז געווען ספעציעל אסאך ארבעט אין קאך, די רביצין שתח"י האט געהאלטן איינמיטן דעם גרעסטן שוואגן פון קאכן ווען דער רבי איז אהיים פון זיין בית המדרש און איז אריין אין זיין ספרים-שטוב. דעם ערשטן קסונדע האט זי זיך שטארק געצוויפלט צו זי זאל אפלאזן די ארבעט איינמיטן דעם גרעסטן ברען און גיין זאגן די ברכות אזוי ווי איר שטיינער, דאזער ענדערשט זאל זי פריער ענדיגן די וויכטיגע זאכן אין קאך, און נאר נאכדעם צוגיין זאגן די ברכות מיט א רהיגקייט.

אבער דעמאלטס האט זי זיך דערמאנט פון דעם מאמר חז"ל 'מצוה הבאה לידי אל תחמיצנה', און האט באשלאסן נישט צו מוותר זיין, "די מצוה פון 'אמן' דארף שוין באלד געטוהן ווערן", האט זי רעביצין באשלאסן, "אין דארף שטענדיג אסטונג געבן צו זאגן די ברכות פריער ווי ווייט מעגליך, און נישט חלילה נאכאלאן, ווייל יעדע קליינע נאכגעלאזנקייט קען ברענגען נאך זיך נאך א רהיגקייט.

אבער דעמאלטס האט זי זיך דערמאנט פון דעם מאמר חז"ל 'מצוה הבאה לידי אל תחמיצנה', און האט באשלאסן נישט צו מוותר זיין, "די מצוה פון 'אמן' דארף שוין באלד געטוהן ווערן", האט זי רעביצין באשלאסן, "אין דארף שטענדיג אסטונג געבן צו זאגן די ברכות פריער ווי ווייט מעגליך, און נישט חלילה נאכאלאן, ווייל יעדע קליינע נאכגעלאזנקייט קען ברענגען נאך זיך נאך א רהיגקייט.

נאכגעלאזנקייט וואס איז דא פאר ענק, איז דערציילט געווארן דורך דער בעל המעשה, כ"ק הגאון הצדיק גאב"ד ליעזש אין לאנדאן שליט"א, און מיט זיין רשות איז עס פארציילט געווארן ברבים דורך דער באקאנטער משפיע, הגאון הצדיק רבי אברהם אלימלך בידערמאן שליט"א, אין זיין באנייטערטן און געשפאנטן רעדע ביי כינוס לצדיקים 'שחר אקדמ' וואס איז פארגעקומען סוף דעם לעצטן חודש תשרי פאר די דעלעגאטן פון 'בני אמונים' אין די שייכות.

אויב ווילן ענק הערן א געשיכטע פון א מעין 'תחיית המתים' וואס האט פאסירט אין זכות פון ענטפערן 'אמן', האט הגה"צ שליט"א אנגעהויבן זיין רעדע, "הערט זיך שטארק צו צו די וואונדערליכע ערציילונג וואס האט פאסירט נישט לאנג צוריק, דעם פריערדיגן י"ג אלול, אין די טאג פון די יארצייט פון הרב רבי חיים בן ציון מארמארשטיין זצ"ל, דער פאטער פון רבי יעקב דב שיהלחט"א, וואס על שמו ולזכרו האט זיך אנגעהויבן די 'תחיית המתים' פון ענטפערן אמן דורך די ארגאניזאציע 'בני אמונים'."

הגה"צ רבי 'יהושע זאב מייזליש שליט"א, דער יענערשער רבי און דער נשיא פון די מוסדות 'תורת חיים' אין לאנדאן אין פון די חשוב'דיקע יארן תלמידים פון כ"ק מרן האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר ז"ע, וואס זיינענדיג נאך אין די יונגע יארן האט ער זוכה געווען צו זיין פון די איינציגע וואס האבן באקומען א היתר הוראה פון זיין גרויסער רבי.

דאס הויז פון דער ליעזשער רבי וואס געפינט זיך אין די סטעמפארד היל געגנט אין לאנדאן, איז שוין יארן באקאנט פאר א תל תלפיות וואס טויזנטער אידן ווענדן זיך צו אים. אין זיינע געוואלדיגע מעשים טוהט דער רבי קאמפנירן די דיי זאלן פון דער וועלט: תורה, עבודה און מילות חסדים צוזאמען, און צו זיין הויז קומען אסאך ארמעלייט וואס געניסן פון זיין גוט'ס קייט מיט א ברייטע הארץ.

צווישן די אנדערע גוטע הנהגות פון די ליעזשער רביצין תלית"א איז זי שוין א לאנגע צייט מקפיד צו די ברכות השחר וואס זי זאגט זאל איינער צוהערן און זאל ענטפערן נאך זיי אמן. וועגן דעם ווארט זי יעדן אינדערפרי אויף אים הגה"צ שליט"א ביז ער וועט אהיים קומען פון שוהל, ערשט דעמאלטס זאגט זי פאר אים די ברכות און ער ענטפערט נאך זיי זאמן.

פאר ארום צוויי חודשים, מאנטאג אינדערפרי "יג אלול תשע"ג, איז די רביצין געווען פארפארגעט אין די קאך אנגענויט, נארהאפטעט עסן פאר די סאך געסט וואס האבן געדארפט קומען צו זיי יענעם טאג, און אין די זעלבע צייט האט זי געווארט אויף איר גרויסן מאן ער זאל אהיים קומען פון שוהל כדי זי זאל קענען זאגן פאר אים די ברכות השחר.

יענעם טאג איז געווען ספעציעל אסאך ארבעט אין קאך, די רביצין שתח"י האט געהאלטן איינמיטן דעם גרעסטן שוואגן פון קאכן ווען דער רבי איז אהיים פון זיין בית המדרש און איז אריין אין זיין ספרים-שטוב. דעם ערשטן קסונדע האט זי זיך שטארק געצוויפלט צו זי זאל אפלאזן די ארבעט איינמיטן דעם גרעסטן ברען און גיין זאגן די ברכות אזוי ווי איר שטיינער, דאזער ענדערשט זאל זי פריער ענדיגן די וויכטיגע זאכן אין קאך, און נאר נאכדעם צוגיין זאגן די ברכות מיט א רהיגקייט.

אבער דעמאלטס האט זי זיך דערמאנט פון דעם מאמר חז"ל 'מצוה הבאה לידי אל תחמיצנה', און האט באשלאסן נישט צו מוותר זיין, "די מצוה פון 'אמן' דארף שוין באלד געטוהן ווערן", האט זי רעביצין באשלאסן, "אין דארף שטענדיג אסטונג געבן צו זאגן די ברכות פריער ווי ווייט מעגליך, און נישט חלילה נאכאלאן, ווייל יעדע קליינע נאכגעלאזנקייט קען ברענגען נאך זיך נאך א רהיגקייט.

אבער דעמאלטס האט זי זיך דערמאנט פון דעם מאמר חז"ל 'מצוה הבאה לידי אל תחמיצנה', און האט באשלאסן נישט צו מוותר זיין, "די מצוה פון 'אמן' דארף שוין באלד געטוהן ווערן", האט זי רעביצין באשלאסן, "אין דארף שטענדיג אסטונג געבן צו זאגן די ברכות פריער ווי ווייט מעגליך, און נישט חלילה נאכאלאן, ווייל יעדע קליינע נאכגעלאזנקייט קען ברענגען נאך זיך נאך א רהיגקייט.